

A photograph of a woman with dark curly hair, wearing a dark blue sailor-style jacket with white stripes on the collar and cuffs, sitting on a black bar stool at a bar. She is holding a glass of beer. The bar has a wooden back wall with a red spherical lamp, a clock, and a Christmas tree decorated with lights and ornaments. The bar counter is lined with various glasses.

TOOG-KLAP

Cafés in Belsele

De Klappers | Themanummer 2 | 2022

Inhoud

Inleiding	3
DEEL 1: Historisch luik	5
Van herbergen en cafés	5
Groter dan Belsele : brouwerij en mouterij Van Geeteruyen-Rogman	8
De geschiedenis van brouwerij Boelens	11
Oude linden voor de cafés	16
DEEL 2 : Verhalen over cafés	18
De Kouter en zijn cafés: een geval apart	18
Café Breughel : drie generaties sterke vrouwen	26
Café Spoorzicht : fratsen aan de toog	29
Jeugdhuis De Smis	32
DEEL 3 : Pousse-cafeetjes	35
Café De Mierennest : Etienne Van Haevermaet getuigt	35
De Eeckelaert hofstede	37
De Jachthoorn	38
Kistenmakerij Van Bogaert-Huys	39
Lied: De herbergiers van Belsele (1910)	41
De Warme Landen	44
De cafés van Puivelde	45
Slotwoord	47

Colofon

Uitgever: De Klappers

Redactieraad: Ann Pieters, Patty De Meester, Wim Knappen, Chris Stoop, Marc Van Erck, Firmin De Beleyr, Filip De Beleyr, Etienne Van Haevermaet.

Foto's: familiearchieven, stadsarchief St-Niklaas, Bibliotheca Wasiana, foto kaft Martha Rogiers (café Breughel), Zo leefde Belsele (Amedé Verbruggenkring), Belsele in oude foto's (Alfons De Belie)

Vormgeving: Marie Vandevoorde - www.marvaweb.be

Druk: Drukland - november 2022

Wettelijk Depot: D/2022/15347/01

Beste lezer,

Met de brochure Toog-Klap leveren De Klappers een nieuwe publicatie. We gingen op zoek naar verhalen over cafés in Belsele. Jammer genoeg zijn de meeste van deze cafés verdwenen.

Eerst een verhaal om deze brochure mee te beginnen. Iedere Belselenaar kent de legende van Sprekende Lieve Heer. Het beeld hangt aan de achtergevel van de kerk. Het is daar geplaatst nadat het tijdens de Franse Revolutie plunderende Franse soldaten vermanend had toegesproken. Je kan dit trouwens nog steeds erg goed zien. De mond van het Christusbeeld staat nog steeds open...

Maar er is een tweede verhaal over Sprekende Lieve Heer dat mij meer inspireert. Het gaat over Peer, een landbouwer uit de Moortelhoekstraat. Zoals alle boeren uit de buurt gaat hij elke zondagmorgen naar de mis van 10 uur in de Onze-Lieve-Vrouwkerk te Sint-Niklaas. Iedereen gaat te voet of met de fiets. Elke zondag passeert hij, op weg naar huis, het kruisbeeld van Sprekende Lieve Heer. Het is dan meestal al vier uur in de namiddag, want op de terugweg is Peer in elk café langs geweest. Elke keer als hij voorbij Sprekende Lieve Heer in de Omloopdreef komt, zegt Peer: “Dag Sprekende Lieve Heer!” De burens weten dit en besluiten op een dag om Peer een poets te bakken. Zij verstoppen zich achter het beeld. Op het moment dat Peer roept “Dag Sprekende Lieve Heer”, antwoordt het beeld “Dag zatte Peer”. Peer snelt totaal overstuur naar huis en heeft nooit nog een glas bier aangerakt!

Cafés hebben in het leven van heel veel mensen een rol gespeeld. Cafés zijn dan ook de bron van oneindig veel verhalen. Het enthousiasme van iedereen die we over dit onderwerp aanspraken was erg groot. Verhalen liggen voor het rapen. Meestal verschijnt er een lach op het gezicht van de vertellers. We verzamelden zoveel materiaal dat we er meer dan één brochure mee kunnen vullen. Gelukkig is er de website van De Klappers om verhalen, foto's en data verder te verzamelen, te verfijnen en aan te vullen.

Wij beogen opnieuw geen volledigheid. Wij hebben enkel geprobeerd verhalen van de vergetelheid te redden. Wij zijn met heel wat mensen gaan praten, gaan *klappen*. Het is hun versie die wij in deze brochure hebben opgenomen. Het geheugen en de herinneringen van deze mensen zijn een belangrijke bron van onze teksten. Het kan dus best zijn dat deze herinneringen niet helemaal accuraat zijn. We zijn er wel van overtuigd dat zij een mooie en waardevolle illustratie vormen van de sfeer in de Belseelse cafés van enkele tientallen jaren geleden.

Het is ook voor ons gewoon onmogelijk om alles te noteren, want wij hebben met velen geen gesprek kunnen voeren. Wij hopen dat deze mensen in de nabije toekomst hun verhalen en foto's willen delen. We zullen ze zeker noteren en aan onze website toevoegen. Het is ook langs die weg dat u met ons contact kan opnemen.

Geniet van onze brochure. Laat deze een aanzet zijn tot het opdissen van vele warme, grappige verhalen uit de oude doos. Klap er gerust over aan een of andere toog.

De redactie

© Collectie: KOKW (1730)

DEEL 1 • HISTORISCHE LUIK

Van herbergen en cafés

Op zoek naar inspiratie om dit stukje Belseelse geschiedenis te schrijven – een thema waarover veel maar vooral ongeordende informatie bestaat – starten wij bij het woordenboek. Waarom noemen we in onze Nederlandse taal een publieke ruimte waar men iets kan drinken een *café*, toch het Franse woord voor *koffie*? We kunnen toch ook terecht in een *kroeg*? Of in een *herberg* of een *uitspanning*? Verouderde woorden, zegt het woordenboek. We kennen de woorden nog wel maar gebruiken ze niet meer. De verouderde middeleeuwse herberg is immers een plaats waar men vreemdelingen huisvest, een onderkomen voor de reiziger.

De reiziger een onderkomen geven is dus de eerste functie van de herberg. Hij krijgt hier een bed, kan er iets eten en drinken en er zijn paard stallen. En als het om een uitspanning gaat, kan de middeleeuwse koerier zelfs van paard wisselen. Uit deze middeleeuwse herberg zijn onze hotels, restaurants en cafés gegroeid. Herbergen bevinden zich op plaatsen waar vele mensen passeren zoals een dorpscentrum, een marktplein, langs een verbindingsweg tussen twee dorpen of op een kruispunt waar verschillende toegangswegen bijeenkomen. In Belseledorp hebben de cafés De Kroon (verdwenen) en de (Nieuwe) Zwaan bijna zeker een herberg als voorloper. Helemaal zeker is dit niet want er zijn weinig sporen van dit herbergverleden overgebleven. In schriftelijke bronnen komen ze niet ter sprake en afbeeldingen zijn er nog veel minder. Eén mooie uitzondering is het uithangbord van herberg Sint-Junius, gelegen op het kruispunt Moortelhoek waar de belangrijke verbindingswegen naar Sint-Niklaas en Hulst samenkwamen. De herberg wordt in de 18de en 19de eeuw uitgebaat door de familie De Beleyr.

Herbergen zijn niet alleen belangrijk voor reizigers maar ook voor buurtbewoners. Zo komen we bij de tweede functie want de herbergen verkopen bier, wijn en brandewijn die bestemd is voor thuisverbruik. De verkoop van bier maakt zelfs het grootste deel uit van de omzet. Water is immers ondrinkbaar en ziekteverwekkend zodat men verplicht teruggrijpt naar gekookte of gegiste dranken. Zelf bierbrouwen zit er voor de middeleeuwer niet in: té duur, té arbeidsintensief. Bier, zeker het middeleeuwse *gruutbier*, kan bovendien niet lang bewaard worden zodat een snelle uitverkoop van een vat zeer belangrijk is. Zo ontstaat in elk dorp een netwerk van een of meerdere brouwerijen met een aantal herbergen verspreid over datzelfde dorp. Buurtbewoners gaan dagelijks met hun kannetje naar de herberg om daar bier van het vat te kopen.

De herberg heeft nog een derde functie. In een dorp zijn de herbergen, net zoals de kerk, de enige vrij toegankelijke ruimten en de overheid gebruikt de herberg vaak als vergaderplaats voor het gemeentebestuur, als locatie voor het afroepen of uithangen van nieuwe wetten en verordeningen of als zaal voor het organiseren

van openbare verkopeningen of verpachtingen.

Zo komen we terug bij de eerste vraag: waarom spreken wij vandaag over een café en niet meer over een herberg? Het antwoord ligt in de wijziging van het drankenaanbod. Vanaf de 18de eeuw maakt de bevolking in onze streken kennis met een nieuwe drank: koffie. Aanvankelijk is dit een luxeproduct, duur en onbetaalbaar voor de gewone mens. Voor de rijkere komen er nieuwe verbruiksplaatsen: koffiehuisen of cafés, gesloten clubs waar gediscuteerd wordt onder het genot van een koffie. Langzamerhand democratiseert het drinken van koffie en kan de gewone man ook genieten van een kop koffie.

Vanaf de 19de eeuw bestaan herbergen en cafés naast elkaar en wordt het café ook een openbare plaats waar iedereen koffie, thee, bier en sterkedranken kan krijgen. Naast de koffie komt er nog een andere drank sterk opzetten: jenever, gemakkelijk te produceren en goedkoop. Omdat iedereen zijn voorkamer als gelagkamer mag gebruiken, begint het aantal cafés exponentieel te groeien. Een slimme cafébaas koppelt daar nog een aantal sociale activiteiten aan vast en kan zich zo verzekeren van een goed inkomen. Schutters, duivenmaatschappijen, spaarverenigingen, bolders- en kaatsverenigingen en muziekverenigingen vinden hun stek in een café. Is er een fabriek in de buurt, dan worden de lonen uitbetaald in het café en kan de arbeider meteen een deel van zijn loon in het café besteden. In 1892 zijn er in België 175.000 herbergen, ofwel een gemiddelde van één herberg per 36 inwoners of één herberg per negen mannen ouder dan twintig.

Meestal wordt het caféhouden gecombineerd met een ander beroep. De cafés In den Hert (Belseledorp) en Sint-Elooi (Smishoek) baten ook een smidse uit. Café De Ster (Dorp) is tegelijk een wagenmakerij, café De Kroon een winkeltje met kleine textielproducten (sokken, linten) en café Den Engel is ook een beenhouwerij (Dorp, de beenhouwerij bestaat nog). In het huidige Oud Belsele, het vroegere Het Wachtlokaal, kan men kaartjes voor de trein en lijnwaad kopen; in Friesland (Smishoek) plantgoed en andere landbouwproducten. In café De Bakkerij (Puivelde) staat de bakker achter de toog.

Vele cafés bestaan maar één generatie en hebben zelfs geen naam. In de 19de eeuw stagneert het bierverbruik maar het jeneververbruik stijgt. Tussen 1850 en 1870 wordt er gemiddeld 9,5 liter alcoholische drank per persoon per jaar verbruikt. Zeker in de steden begint men te spreken van een echte jeneverplaag. Er ontstaan matigheidsbonden die zeer actief actievoeren tegen alcoholisme. Ze schakelen invloedrijke personen in zoals pastoors, dokters en politici. Hun invloed op de gewone man is groot want het verbruik van alcoholische drank begint vanaf 1900 sterk te dalen.

De wetgever volgt de matigheidsbonden. Er komen verschillende accijnsverhogingen op jenever, de wet op de openbare dronkenschap (1887) wordt aangenomen, cafés moeten vanaf 1889 een vergunning hebben om sterkedrank te schenken en alcohol mag niet meer in kleine hoeveelheden verkocht worden. Dit mondt uit in de fameuze Wet Vandervelde uit 1919. Die verbiedt het aanbieden, verkopen of consumeren van sterkedrank in alle publiek toegankelijke plaatsen zoals cafés. De bevolking kan enkel nog sterkedrank voor eigen gebruik kopen bij handelaars zonder verbruikszaal en met een vergunning, bovendien enkel in een hoeveelheid

groter dan 2 liter. De al hoge accijnzen worden nogmaals verhoogd zodat jenever voor de gewone man een duur en onbetaalbaar product wordt. De wet zorgt voor heel wat tumult en illegale handel maar blijft toch van kracht tot 1984. Dan wordt ze vervangen door de Wet Gol-De Clercq, de 'borrelwet' die vandaag nog van kracht is.

Waar moeten wij ons vandaag aan houden?

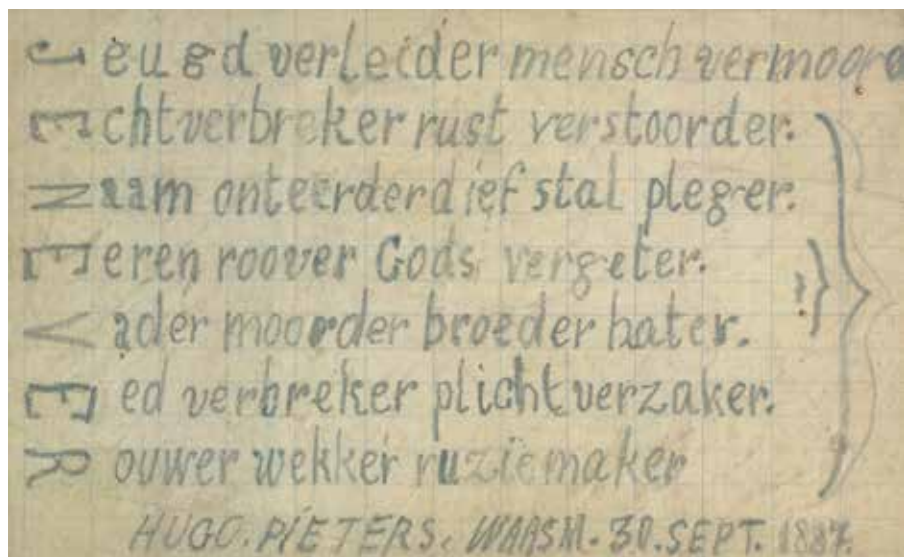
Om sterkedrank te verkopen heb je een vergunning nodig.

Sterkedrank heeft een alcoholgehalte hoger dan 22%.

Minderjarigen mogen in drankgelegenheden geen sterkedrank drinken of kopen om mee te nemen.

Sterkedrank verkopen of gratis aanbieden is verboden op de openbare weg en, tenzij er een speciale toestemming is, bij occasionele drankgelegenheden tijdens culturele of sportieve manifestaties.

In drankgelegenheden mogen geen uithangborden, aanplakbiljetten of emblemen voorkomen die aanzetten tot verbruik van sterkedrank.

Hugo Pieters, 16 jaar in 1887, Gentstraat Belsele.

Groter dan Belsele: brouwerij en mouterij Van Geeteruyen-Rogman

---

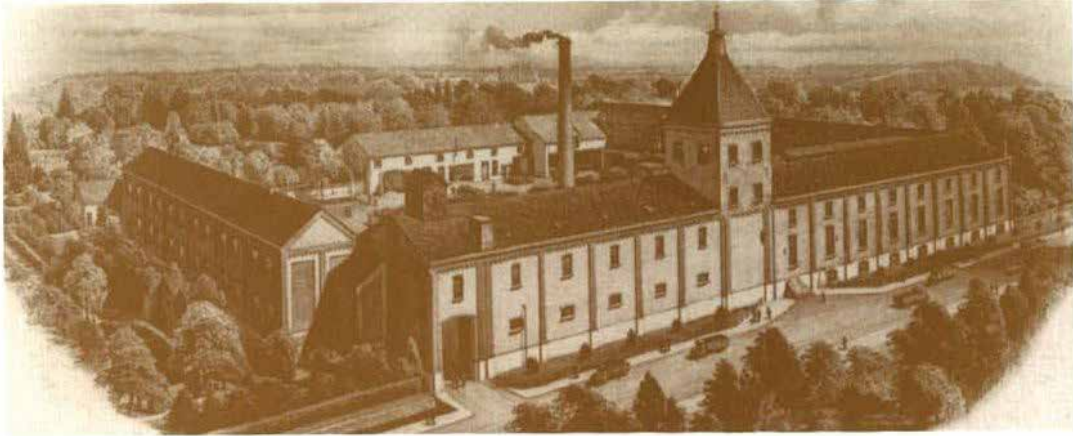
Tot 1914 heeft elk Vlaams dorp ten minste één brouwerij. Vaak zijn ze ontstaan als nevenfunctie van een boerderij. De brouwerij verwerkt het graan dat op die boerderij geteeld wordt. Ze produceert overwegend lage gistingsbieren die uitsluitend bedoeld zijn voor lokaal verbruik. Ondanks de groeiende mechanisatie tijdens de 19de eeuw blijft de manier van produceren vrij ambachtelijk.

Belsele kent deze brouwerijen: Wuitensnest (Hoge Bokstraat/Vlyminckshoek), De Valk van de familie De Meester, later Boelens-De Meester, die van de familie De Volder (Marktstraat) en de brouwerij Rogman, later Van Geeteruyen-Rogman. Slechts enkele brouwerijen slagen erin na de Eerste Wereldoorlog de omslag te maken naar grotere industriële bedrijven. De combinatie van de oorlog, waarin de brouwketels aangeslagen zijn door de Duitse bezetter, en het gebrek aan modern productie-inzicht betekenen de doodsteek voor het merendeel van de Vlaamse dorpsbrouwerijen. In Belsele is één brouwerij die er wel in geslaagd is om een doorstart te maken: brouwerij en later mouterij Van Geeteruyen-Rogman.

© Inventaris Onroerend Erfgoed.

© Inventaris Onroerend Erfgoed.

De brouwerij-mouterij 'Brasserie Les Tilleuls' van de familie Rogman, later Van Geeteruyen-Rogman, wordt opgericht in 1885. De gebouwen van de brouwerij bevinden zich in de Kerkstraat, het woonhuis van oprichter én notaris Eduard Rogman ligt in Belseledorp. Het domein reikt vanaf het dorp tot aan de spoorweg. Les Tilleuls start als stoombrouwerij en mout aanvankelijk gerst voor het eigen verbruik. Tijdens de Eerste Wereldoorlog worden de koperen brouwketels opgeëist door de Duitse bezetter. De metalen prikkeldraad die het domein omheint, wordt ook aangeslagen.

Mouten

Voor de meeste Belgische brouwerijen is die opeising de doodsteek maar Henri Van Geeteruyen slaagt erin zich te heroriënteren. Hij stopt met brouwen en legt zich volledig toe op het mouten. Les Tilleuls wordt hierin een belangrijke speler. Tussen beide wereldoorlogen voert het bedrijf zelfs mout uit naar de Verenigde Staten. Nog belangrijker is de band met een van de belangrijkste Belgische brouwerijen: Wielemans-Ceupens in Vorst, met de merken Wiels, Stout, Scotch en Forst. Tot 1975 wordt het bier dat gebrouwen wordt bij Wielemans gemaakt met mout uit Belsele. Wanneer Henri Wielemans in 1975 overlijdt en zijn bedrijf overgenomen wordt door Artois (Interbrew), stopt ook het mouten in Belsele. De gebouwen in de Kerkstraat worden nog een tijdje gebruikt als opslagruimte voor de Wielemans-bieren (tot 1978), nadien voor de meubelen van DEBA. In 1990 wordt een deel van de gebouwen afgebroken, gerenoveerd en gebruikt door ALVO-supermarkt De Belie.

Mouten is een onderdeel van het brouwproces. Het basisproduct van bier is graan, vooral gerst. Tijdens het mouten laat men de gerst ontkiemen zodat er enzymen vrijkomen die zetmeel omzetten in vergistbare suikers. Het mouten begint met het proper maken van het graan: alle kaf, onkruidresten en zand moeten eruit. Dan gaat men het graan besproeien met water zodat het gaat ontkiemen, een proces dat één tot twee dagen kan duren. Het kiemen zelf duurt een kleine week. Tijdens dat kiemproces wordt het graan opengespreid, regelmatig gekeerd en bevochtigd.

© Inventaris Onroerend Erfgoed.

Dat gebeurt in een apart gebouw: een eest of een ast. Ook de temperatuur wordt goed in de gaten gehouden. Het is zeer belangrijk om het kiemen op het juiste moment af te breken. De laatste stap is het drogen van deze groenmout. Om uiteindelijk bier te worden moet de mout opnieuw gemengd worden met water, vervolgens met andere ingrediënten die specifiek zijn voor dat bepaalde bier, gekookt en gezuiverd. Het is een proces dat veel water en energie vraagt.

Bij het huidige gebouw herinnert de toren aan de graanmagazijnen; de eest en de watertoren zijn grotendeels afgebroken om een doorgang te creëren naar de supermarkt.

Politieke invloed

Een brouwerij is in de 19de eeuw meestal de enige economische activiteit in een dorp en ook de enige plaats waar meerdere arbeiders tewerk worden gesteld. Aangezien de brouwerij beschikt over een netwerk van cafés - de familie Van Geeteruyen-Rogman zou meer dan honderd cafés in haar bezit hebben, waaronder de meeste cafés rond de markt in Sint-Niklaas - speelt de brouwer-eigenaar een belangrijke rol in het dorpsleven. In de 19de-eeuwse Vlaamse dorpen zijn de meeste brouwers dan ook burgemeester. Dat is ook het geval in Belsele: Eduard Rogman van Les Tilleuls wordt burgemeester in 1861 en blijft dit tot zijn overlijden in 1891. Na de Tweede Wereldoorlog wordt een andere brouwer burgemeester: Hubert Boelens. Hij blijft in functie van 1948 tot 1958.

De geschiedenis van brouwerij Boelens

1864 - 1908

Twee families liggen aan de oorsprong van de huidige brouwerij Boelens in het centrum van Belsele. Boelens is een familie van graanhandelaars en bierbrouwers. Zij bezit onder andere een mouterij in de Torenstraat in Lokeren. Honoré Boelens is er de brouwer. Hij is de overgrootvader van Kris Boelens, de huidige brouwer in Belsele. De tweede familie is de familie De Meester. Zij bezit een brouwerij aan de Valk in Belsele. Zij brouwt onder andere een kriekenbier. Hiervoor koopt zij tafelbier in en voegt er vers kriekensap aan toe.

Brouwerij De Valck, Zo leefde Belsele p. 80 (Amedé Verbruggenkring)

Caroline Boelens, zus van Honoré, huwt met Josephus De Meester. Zij beginnen een brouwerij in de Kerkstraat in Belsele op de plaats van de huidige brouwerij. Josephus sterft in 1890 en laat een weduwe achter die alleen een brouwerij moet besturen. Daarom vraagt zij kort na zijn dood aan de zoon van haar broer om samen de brouwerij te runnen. Henri Boelens is een ideale kandidaat want hij beschikt over een brouwersdiploma. Hij gaat akkoord en samen bouwen zij de brouwerij verder uit. Henri trouwt later met Maria De Meester, nichtje van de overleden brouwer. In 1908 is hij volledig eigenaar van de brouwerij die hij omdoopt tot Brouwerij Boelens-De Meester.

De bierkar van Henri Boelens met de voerlieden Jef Vereecken en Jef Schobijn. (Zo leefde Belsele, foto 33)

Er wordt bier gebrouwen voor lokaal gebruik. Zo'n dertig cafés in de buurt zijn verbonden aan de brouwerij. De brouwer trekt zelf rond met paard en kar langs alle klanten om volle vaten af te leveren en de lege 'fusten' op te halen.

(v.l.n.r.) Kamiel Laureys, Jef Schobijn en Henri Boelens die het 'leveringsboek' overhandigt. (Zo leefde Belsele foto 33).

1908 – 1978

Tijdens de Eerste Wereldoorlog eist de Duitse bezetter alle koper op. Henri zit dus zonder brouwerij. De bottelmachines zijn wel nog intact. Tegelijkertijd verandert de vraag naar bier. De bezetters, en later de bevrijders, vragen laag gegist pilsbier en Engelse ales. Aangezien er niet kan worden gebrouwen, wordt Henri biersteker in plaats van brouwer. Hij koopt vaten op om deze aan de cafés te leveren. Een deel van het bier wordt gebotteld. ‘Gestoken’ bierflesjes zijn kaal, zonder etiket. De flesjes zijn enkel ‘gebeitst’. In de brouwerij Boelens is nog een grote verzameling ‘gebeitste’ flessen van meer dan 100 jaar oud te zien. Het grootste deel van deze verzameling is afkomstig van Christiane Janssens uit Sint-Pauwels. De flessen vermelden enkel de brouwer en het dorp. Welk bier er in de flesjes zit is niet bekend. Het kan van alles zijn: blond bier, tafelbier, bruin bier, kriekenbier... De bier- en limonadebakken worden in Belsele gemaakt in de bakkenmakerij van de familie Ongena-Van Bogaert in de Kerkstraat.

Na het overlijden van Henri neemt zijn zoon Hubert in 1945 de zaak over. Hij huwt met Maria Lecocq, dochter van de gelijknamige brouwersfamilie uit Sinaai. Net na de Tweede Wereldoorlog wordt hij burgemeester van Belsele.

Hubert Boelens en Maria Lecocq.

1978 – 2022

Kris Boelens volgt in 1980 zijn vader Hubert op als zaakvoerder. Hij werkt dan al vele jaren mee in het bedrijf om de stiel te leren. Na de Tweede Wereldoorlog is er een veranderende vraag ontstaan. De herkomst van het bier en het merk worden steeds belangrijker: ‘Give me a story’. Kris wil op deze vraag inspelen en opnieuw beginnen brouwen. In Karlsruhe doet hij de nodige inspiratie op. De manier waarop daar in Brauerei Vogel gebrouwen wordt, maakt een diepe indruk op hem.

Thuisgekomen gaat hij aan de slag, samen met een aantal goede stielmannen. De eerste koperen brouwketels zijn gerecupereerd van het bedrijf van zijn schoonvader: De Biekens, honingketels voor het produceren van peperkoek. Het mag dan ook niet verbazen dat het eerste bier dat wordt gebrouwen het Biekens is, een honingbier.

Deze eerste, kleine ketels worden nog steeds gebruikt om te experimenteren. Hoewel er als kleine brouwerij weinig geld te verdienen valt, is er gelukkig een vernieuwde belangstelling voor speciale bieren. Stap voor stap breidt de brouwerij uit. Kris omringt zich steeds met mensen die de nodige stielkennis bezitten. Zo werkt hij lange tijd samen met de Gentse hopkenner en professor Denis De Keukeleire. In 2010 breidt de brouwerij stevig uit. Het streefdoel is vijf keer brouwen per week en daarvoor zijn steeds grotere installaties nodig.

In 2010 stapt Yannick, de zoon van Kris, mee in de zaak. De eerste jaren combineert hij het brouwen met zijn andere job: makelaar in bedrijfsvastgoed. Ook schoonzoon Nicolas komt in de brouwerij werken. Aan de deelname van kinderen en schoonkinderen zijn heel wat ‘familiegesprekken’ voorafgegaan. Het heeft Kris altijd een duidelijk toekomstperspectief gegeven: doorgaan! Kris is nu 66 jaar en durft stilaan denken aan zijn pensioen. De fundamenten voor een toekomstgericht, rendabel bedrijf zijn stevig genoeg om de brouwerij en de drankhandel vol vertrouwen over te laten aan de vijfde generatie!

Give me a story

Het eigen product staat steeds voorop. Met de komst van de nieuwe generatie in het bedrijf wordt ook de marketing steeds belangrijker. Het bier moet opvallen in de rekken. Men moet de bierliefhebber laten proeven met zijn ogen. Als hij later het bier nogmaals koopt, is dat omdat er in het flesje een goed product zit.

Elk bier heeft zijn eigen verhaal. Op het moment dat hij met de productie van een nieuw bier wil beginnen, brengt het journaal dagelijks het verhaal van de Waaslandwolf. Kris speelt daar snel op in en brengt het bier, een kerstbier, op de markt als Waase Wolf, inclusief een aangepast etiket. Zijn slogan slaat aan: Waase wolf is niet voor de schaapjes. Op maandag verschijnt het in een dorpskrant, op dinsdag in een regionale krant en op woensdag is het een item op de nationale televisie. Het feit dat de internationaal bekende bierjournalist Michael Jackson op dat moment in België is en op televisie tijdens een interview het bier aanprijst, zorgt natuurlijk voor een enorme boost.

Elke Belselenaar kent het verhaal van de klokkenlapper. Het is onze geuzennaam. Kris moet dan ook niet lang nadenken wanneer hij een naam zoekt voor een nieuw bier. Het is een blonde tripel met een stevige portie Cascade-aroma hop. Tripel Klok is geboren. Het bruine dubbelbier dat daarna op de markt komt, wordt omwille van de eenvormigheid Dubbel Klok genoemd. Ondertussen levert de brouwerij een ruim assortiment aan zelf gebrouwen bieren. Naast het Bieken, Tripel Klok en Dubbel Klok brouwt zij ook deze lekkere bieren in de Kerkstraat: Waaslander, Waase Wolf, Waase kriek, Hubert en Santa-Bee.

In de brouwerij kunnen ook hobbybrouwers terecht. Het meedenken met elke hobbybrouwer biedt keer op keer nieuwe uitdagingen en bieravonturen. Het geeft veel voldoening andere mensen op weg te helpen. Maar het allerbelangrijkste blijft het versterken en uitbreiden van de eigen naam. Dat lukt aardig. Naast de lokale bekendheid levert Brouwerij Boelens op dit moment zestig procent van de productie aan landen in Azië, Zuid-Europa en Amerika. Ook in Nederland stijgt de verkoop.

De laatste creatie is het bier 'Dust'. Het is gebrouwen naar aanleiding van de maandenlange sluiting van de horeca door de coronacrisis. Je kan het enkel in een aantal Belseelse cafés drinken.

Bronnen

Interview met Kris Boelens; Familiearchief Boelens; website brouwerij Boelens; Bijdrage van Albert Vogels; Zo leefde Belsele.

Oude linden voor de cafés

In 1885 wordt de brouwerij-mouterij Les Tilleuls in de Kerkstraat gebouwd. De eigenaars van de familie Van Geeteruyen-Rogman hebben nagenoeg alle Belseelse cafés in eigendom. Zij laten voor elk van die cafés enkele linden (*des tilleuls*) planten. Het is een manier om hun bezit en rijkdom te tonen.

Vandaag zijn er nog steeds cafés in Belsele met enkele linden aan de voorgevel. Het bekendste café is natuurlijk De Drie Lindekens. Maar ook café Het Uitzicht wordt nog steeds omgeven door drie oude, geknotte linden. Deze zijn ondertussen wel in zeer slechte staat en worden binnenkort om veiligheidsredenen geroid. Hopelijk planten de eigenaars er nieuwe linden.

Al zijn ondertussen heel wat cafés verdwenen, toch kan men aan sommige huizen de linden aan de voorgevel nog zien staan, zoals in de Kerkstraat en de Koutermolenstraat.

Huis Kerkstraat

Huis Koutermolenstraat

Germaanse traditie

Het aanplanten van linden gaat in Vlaanderen terug op een erg oude traditie. De volkeren van Midden-Europa hebben zich sterk met de linde verbonden. Voor de Germanen is de linde als vredesboom gewijd aan Freya, godin van vruchtbaarheid, liefde en gerechtigheid. De linde is een belangrijke gerechts- of dingboom. Onder haar bladerdak worden vonnissen uitgesproken en wordt er beraadslaagd. In de Germaanse Sigfried-sage waait er een lindeblad op Sigfrieds schouder. Het is de enige kwetsbare plek op zijn lichaam. Zijn tegenstander Hagen doorboort deze met zijn speer en doodt de held.

In dorpen zijn de herbergen eeuwenlang de enige openbare gelegenheden, waar vergaderingen van het dorpsbestuur en rechtszittingen worden gehouden, evenals openbare verkopen en verpachtingen. En bovendien mogen we niet vergeten dat het heerlijk toeven is, op een warme zomerdag, onder de schaduwrijke kruin van een oude lindeboom.

Café De Drie Lindekens

DEEL 2 • VERHALEN OVER CAFÉS

De Kouter en zijn cafés: een geval apart

De “Kautern” heeft steeds een apart karakter gehad. Rond de Tweede Wereldoorlog staan er voorbij de spoorweg slechts een twintigtal huizen in de Koutermolenstraat. Enkele daarvan zijn cafés! Het laatste stuk van de straat is lange tijd *een vaag* geweest: een braakliggend stuk grond waar de schaapherder dagelijks zijn schapen laat grazen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog legt de Duitse bezetter er een klein vliegveld aan. De soldaten logeren in de jongensschool (huidige ‘t Ey). Het bosperceel aan het kruispunt Kouterstraat – Koutermolenstraat wordt als oefenterrein gebruikt. Het vliegveld is na de Tweede Wereldoorlog uitgegraven. Met de uitgegraven grond is het viaduct aan de baan Gent-Antwerpen aangelegd. De putten zijn daarna met afval gevuld.

Het aparte karakter van dit stukje Belsele is te danken aan haar bewoners. Het zijn eenvoudige, hardwerkende arbeiders die vaak in piepkleine, goedkope rijhuisjes wonen. De burgers van Belsele, en zeker de kerkelijke overheden, kijken neer op deze mensen. Het zijn vaak socialisten (de roden); in hun ogen een scheldwoord. Het samenhorigheidsgevoel bij de bewoners van *de Kautern* is erg groot. Emiel De Vleeschhouwer verwoordt het zo: *Als er één iemand een kruiwagen heeft, is dat genoeg. Iedereen mag die gebruiken. Als er één iemand een goede ladder heeft: hetzelfde. Mensen lenen aan elkaar ook geld als dat moet.*

Achteraan is op de hoek Koutermolenstraat – Kleemstraat café de Handboog te herkennen. Recht over dat café ligt café het Schutterspaleis met rechts vooraan enkele eenvoudige arbeidershuisjes. Fotoarchief Emile De Vleeschhouwer.

Cafés versterken deze samenhang. Ze zijn erg klein. De drankvoorraad bestaat vaak uit slechts één bak bier. De klanten moeten soms wachten als de bak leeg is. De cafébazin, vaak een huisvrouw die zo een centje probeert bij te verdienen, moet dan snel nog een nieuwe bak gaan kopen. De mensen drinken er bier van merken die ondertussen bijna allemaal verdwenen zijn : Pivo pils (brouwerij De Baer uit Sint-Niklaas), Wielemans bier (brouwerij Wielemans-Ceupens uit Vorst) en Atlas bier (Brouwerij Atlas uit Anderlecht).

Kleurrijke figuren

Er wonen heel wat kleurrijke figuren. Mensen worden met hun bijnaam aangesproken: de Rosse Fons (hij is kaal!), den Tet (had een grote neus), Jeanneken van den Blaun (waardin van Den Ouden Blauwen), Piekeballeken en den Ajuin (van café Het Eyndecken), De Freer enz. De Freer heet eigenlijk Frederick De Beleyr en brengt met paard en kar bier aan huis (een bieruitzetter). Hij noemt iedereen die hij op zijn toer ontmoet 'dingsken' want het lukt hem niet al die namen te onthouden. Zijn kar is verlicht met een lantaarn. Dat is ook nodig want tijdens het leveren doet hij graag en uitgebreid met iedereen een 'klapken'. Het is dus meestal erg laat en donker voor hij naar huis terugkeert. De Zotte Rechter woont ook in *de Kautern*. Hij heeft enorm veel katten. Als hij naar de winkel gaat, heeft hij er – bijvoorbeeld op zijn schouder - telkens enkele bij. Zijn twee zonen dragen als bijnaam Titaar en Bunder.

Bron: Belsele in oude foto's. Alfons De Belie.

Een van die kleurrijke figuren is zeker Yvonne De Ruyte (1925-2017). Het Yvonneplein is naar haar genoemd. Als het weer het toelaat, komt Yvonne elke avond vanaf een uur of zes babbelen op dit pleintje in de Koutermolenstraat. Ook trakteert ze af en toe de bewoners van het rusthuis Herfstrust (nu het Lindehof). Als eerbetoon krijgt het pleintje haar naam. Ondertussen probeert dochter Myriam deze traditie verder te zetten. Regelmatig zitten er mensen te keuvelen op de bankjes onder de berkenbomen. Myriam woont nu nog steeds, samen met haar dochter en haar gezin aan het Yvonneplein. Vier generaties, een viergeslacht...

Kort daarna krijgt de Gastonnekesdreef een officieus naambordje. Dit is een ludieke actie van de vrienden van Gaston De Schepper. Door een hersenbloeding moet hij met een aantal beperkingen door het leven. De vrienden van de pronostiekclub Onder Ons hebben als eerbetoon een naambordje aan zijn huis gehangen. Al deze mensen kennen elkaar erg goed. Vele bewoners worden in *de Kautern* geboren, trouwen er en blijven er heel hun leven wonen. Zo ontstaat een kleine maar hechte gemeenschap.

En dan zijn er de cafés

De Bollebaan is gelegen naast de Puidreef. Het café én het afdak waaronder krulbollen wordt gespeeld, bestaan nog steeds. In het café spelen de gasten vooral kaart. Er is ook een biljartclub op een Russisch biljart.

Vlnr. Omer Rooman (bakker in de Koutermolenstraat; Dirk Van der Speten), François Strobbe (schoonzoon Ward Parys), Eduard Parys (herbergier), Hilaire De Vleeschhouwer (zoon Zwarte Gracht), Edgard Moens (Gaar Moens), Gustaaf Schelfout (Stafke), Aloïs (Wies) Rossaert, Odilon Simoens en Robert Steur (cafébaas Schutterspaleis).

Het cafégebouw staat nog steeds in de Koutermolenstraat. Onder het afdak rechts op de foto ligt de bollenbaan.

Café het Moleken (ook café de Zwarte Gracht genoemd) is misschien wel het belangrijkste café in deze buurt. De uitbaters zijn Frans De Vleeschhouwer en Emma Baert. Frans is ook nog handelaar in vlas. Hij koopt het vlas in en root het in rootputten naast de Koutermolenstraat. Het vlas wordt daarna gedroogd op de *vaag* in dezelfde straat. Naast het café staat een schuur waar hij het vlas verder bewerkt: karen, dorsen, repen en zwingelen.

Het Moleken is een echt volkscafé. Iedereen komt er over de vloer. Oudere bewoners van de Koutermolenstraat betreuren nog steeds dat dit café is verdwenen. Het bier dat wordt geschonken is Pivo pils. Een koeling is niet aanwezig. Een man uit Elversele brengt regelmatig een groot blok ijs om de drank fris te houden. Zij mogen hem dag en nacht bellen om ijsblokken te leveren. In het café staat een jukebox. Zo is Emiel De Vleeschhouwer 's nachts wakker gebeld om deze te gaan herstellen. De herstelling komt snel in orde, maar het duurt toch heel lang eer Miel terug thuiskomt. Het loon van de vader van Miel wordt dan nog deels in geld, deels in bier uitbetaald.

Frans is op *de Kautern* de eerste en trotse bezitter van een auto (een blauwe Fiat). Een rijbewijs is dan nog geen vereiste. De eerste grote uitstap die hij wil maken, is naar de koers Parijs-Roubaix gaan kijken. Samen met enkele vrienden vertrekt hij 's morgens vroeg. Hij is niet verder geraakt dan de haag aan de spoorweg. Daar rijdt hij de dieperik in... Het Moleken is ook lang een van de weinige huizen met een telefoon. Emma gaat soms iemand thuis ophalen die is opgebeld. Omgekeerd komen de mensen ook bij haar telefoneren. Frans is lid van de Kouterschutters (Kouter-vrienden). Elke zondagmorgen komen deze schutters bijeen om enkele uren te schieten. Als het café wordt gesloten verhuist de vereniging naar café De Nieuwe Zwaan. Frans sterft tijdens het boogschieten. Een wespenteek in zijn keel wordt hem fataal (1968). Het Moleken (of de Zwarte Gracht) is ook het supporterscafé van Eddy Van Damme. Hij is een in die tijd bekend motorcrosser.

Emma Baert, cafébazin achter haar toog.

Supporters van Eddy Van Damme voor het Moleken

Café Den Bezekoek is gelegen recht tegenover de Boskapel. In de late uurtjes is het een verzamelplaats voor stropers en andere ‘ongure’ typen. Willy Van Rompuy, het zoontje van de cafébaas, is nog het geweer van een stroper uit een nabijgelegen gracht moeten gaan halen, omdat de man, achternagezeten door de veldwachter, het daar verborgen heeft. De mensen komen er ook om krulbollen te spelen. En er is lekkere *bezekoek* te koop. Ter gelegenheid van 15 augustus is het hier kermis. In de tuin van het café wordt dan een tent geplaatst. Er vindt een schieting naar de liggende wip plaats. Ook is er een prijsbolling (krulbollen) op de bollenbaan. Het is het laatste café van Belsele dat nog wordt bevoorrad met paard en kar, want de zandweg naar het café is voor vrachtwagens onberijdbaar. De laatste kar is een witte, houten kar met blauwe biezen. Het paard is een klein paard: een Pommelé. De kleur is Poil de Carotte (oranje met witte vlekken). Het bier dat er het meest wordt gedronken is ‘Horse Ale’ (*een Pjeirdjen*).

Op 15 augustus trekt ter ere van Onze-Lieve-Vrouw een processie van de kerk naar de kapel-van-Onze-Lieve-Vrouw (de Boskapel). Er wordt dan een openluchtmis opgedragen. De traditie van de processie is verdwenen maar de openluchtmis vindt er nog steeds op die dag plaats.

Het bankkantoor Argenta is gebouwd op de plaats van **café Den Handboog**. De bazin is Madeleine Bordui. Als de oudere bewoners geld gaan afhalen, doen ze dat niet bij Argenta, maar bij Madeleine...

Madeleine ziet iedereen graag en iedereen ziet Madeleine graag. Ze is een beetje de moeder van *de Kautern*, zeker van alle jonge mannen die ze *haar mannekes* noemt. Als een jongeman verkering krijgt met een meisje moet hij haar eerst voorstellen aan Madeleine, dan pas aan zijn ouders. Haar goedkeuring is erg belangrijk. Op de trouwfeesten van haar *mannekes* is ze altijd aanwezig. Ze gaat regelmatig op zaterdagavond met een van hen naar het bal. Het café sluit ze dan. Als een van die mannekes wat te veel gedronken heeft, smeert ze hem enkele boterhammen. 'Je moet eerst wat eten' is dan haar niet mis te verstane boodschap.

Madeleine aan de voor-
deur van haar café

Op de foto
herkennen we
ook een
trabant.

Haar zoon Willy wint bij een wedstrijd van het bier *pjeirdjen* (Horse Ale) een wagen, een Trabant. Om te winnen moet je zo veel mogelijk kroonkurken van *pjeirdjes* verzamelen. Naast het *spaarkasken* is ook de pronostiekclub Onder Ons er gevestigd. Die wordt in 1935 opgericht. Ze is nu gevestigd in De Nieuwe Zwaan, bij Ria. Madeleine sterft op 74-jarige leeftijd terwijl ze achter haar toog staat.

Het huis aan de spoorweg, met twee oude lindebomen ervoor, is ook een café geweest: **café De Spoorweg**. De eerste cafébaas is Jef Schobijn (begin 20ste eeuw). Behalve een café is het ook een kruidenierswinkel. Jeanneke Hendrickx uit Sint-Niklaas levert de kruidenierswaren, Boelens het bier. Als iemand een glas bier komt drinken, moet die soms lang wachten. De waardin bedient dan eerst nog enkele klanten in de winkel. Tijdens de Tweede Wereldoorlog komt dagelijks een Duitse soldaat koffie drinken. Er staat een koffiekkan op de stoof. In plaats van een koffie te bestellen, drinkt de soldaat gewoon uit de teut van de koffiekkan. Tot de waard dit beu is. Op een dag vult hij de kan met zijn ochtendurine in plaats van koffie. De soldaat heeft nadien nooit meer aan die teut gedronken. Na de oorlog is dit café verkocht.

Het Schutterspaleis is gelegen recht tegenover 't Ey. Nu staan er appartementen. Na de Tweede Wereldoorlog komen in dit café Engelse soldaten drinken en dansen. Miel verdient daar als kleine jongen een centje bij. Hij hangt de jassen van de soldaten weg en bewaakt ze. In een ander café houdt de bazin de vuile glazen en borden een hele week bij. Miel gaat ze dan in het weekend allemaal afwassen. In de grote zaal van het Schutterspaleis wordt naar de liggende wip geschoten met pijl en boog. Er zijn twee *prangen*. In dezelfde zaal zijn heel veel dansavonden georganiseerd. Bekende artiesten zoals Will Tura en Willy Sommers komen er optreden. Hier, maar ook in andere cafés, wordt een illegaal gokspel gespeeld: anker en zon. Juliaan staat altijd op de uitkijk om te kijken of de veldwachter niet in de buurt is. Later komt er een legale versie van dit spel. De winnaar krijgt dan geen geld maar wel bijvoorbeeld een braadkip...

Café de Scheerschool is een café én een kapsalon. De bazin Albertine scheert wekelijks de bewoners van het rusthuis. Ze is niet altijd even vriendelijk en klaagt de hele tijd.

Verder zijn er nog: De Roos, De Grote Pint, Schuttershof, 't Einde, De Pint, De Kongo, De Zandberg, De Nachtegael en De Herder.

Kermis en stoeten

De jaarlijkse kermis is telkens een groot feest. Deze kermis vindt plaats half juni en sluit Belsele kermis af. Er staat dan een tent om te dansen en iedereen is aanwezig. Dé attractie is de zeepstaak. Een grote houten paal wordt rechtop gezet. Bovenaan is een fietswiel gemonteerd waaraan allerlei kleine prijzen hangen: een stuk salami, een fles wijn, kaas enz. De paal wordt overvloedig met zeep ingesmeerd. Het is dus niet eenvoudig om een van de prijzen te pakken te krijgen. Er wordt elk jaar ook een gaiboltornooi georganiseerd.

Zeven "dochteren" op de kar tijdens gouden jubileum Albert Van Landeghem. (fotoarchief Rita Beirens)

Geregeld worden inwoners gevierd. Bij een gouden bruiloft, een huwelijk of een inhuldiging wordt steevast een stoet georganiseerd waaraan iedereen meewerkt. Rita Beirens, Myriam De Block en Marie-Christine De Clercq zijn de grote bezielers van dit alles. Zij brengen de mensen samen, organiseren de stoet enz. Ze gaan ook van deur tot deur met een doos met een gleuf. Er wordt soms tot 800 euro opgehaald om de feestelingen een mooi geschenk te bezorgen.

Rita schrijft telkens een gedicht, zoals bij de inhuldiging van het Yvonneplein. Het fragment hieronder vat de sfeer op *de Kautern* mooi samen.

*Je wilde je buurt hiervan laten genieten
's avonds op de bank tussen de grassprietten
't Is je gelukt, veel verhalen werden verteld
De burenen raakten nog meer op elkaar gesteld.*

Bronnen

Gesprekken met Myriam De Block, William Smet, Rita Beirens, Emiel De Vleeschhouwer; familiaarchief Rita Beirens en Emiel De Vleeschhouwer; Alfons De Belie, Belsele in oude foto's; bijdrage René De Boom; Geopunt.

Café Breughel : drie generaties sterke vrouwen

Het verhaal van café Breughel begint in 1934 in café Den Handboog in de Koutermolenstraat. Martha Rogiers is dan 21 jaar. Haar droom om regentes te worden moet ze laten varen omdat beide ouders overleden zijn. Dus wordt ze ‘maar’ café-bazin. Dit is geen evidente keuze voor een jonge vrouw van 21 jaar. Onmiddellijk ontstaan er allerlei roddels. Martha trekt zich hier niets van aan en gaat eigenzinnig haar eigen weg. Tijdens de Tweede Wereldoorlog komen Duitse soldaten regelmatig iets drinken. Zij slapen vlakbij in de jongensschool (huidige ‘t Ey). Martha wordt verplicht elke pint voor te proeven omdat de soldaten bang zijn vergiftigd te worden.

In 1955 kan Martha café De Camion overnemen, gelegen in de Nieuwstraat in Belsele. Deze straat heet nu Belseledorp. De naam van het café verwijst naar de camionchauffeurs die hier halthouden op hun weg naar Gent-Dampoort. Kort hiervoor heeft Martha de kans om café De Oude Zwaan over te nemen. Dit café is dan nog in opbouw. Ze weigert omdat *ze niet onder de kerktoren wil werken*. Opnieuw gaat ze koppig haar eigen weg. Madeleine Bouvier neemt dan café Den Handboog over (zie bijdrage over De Kouter).

Martha Rogiers

Martha verandert onmiddellijk de naam in café Breughel. Ze kiest *déze* naam omdat ze een groot liefhebber is van de schilderijen van deze kunstenaar. Ze huurt het huis van Isidoor Piron, die wat verder in de straat woont. Als Martha vraagt om het huis te kopen gaat hij akkoord. Er wordt evenwel niets op papier gezet want *een woord is een woord*. Pas jaren later in 1976 verkoopt hij het huis aan Martha. Dit gebeurt tegen de zin van enkele familieleden van Isidoor. Maar hij houdt zijn woord. Nu ze eigenaar is, verbouwt Martha het café tot een moderne drankgelegenheid.

Café Breughel : voor en na de verbouwing

Schoon Yvonneken

In café Breughel staat een van de eerste televisietoestellen van Belsele. Zo komen er natuurlijk veel klanten die iets drinken en ondertussen televisie kijken. In die tijd mag er geen sterkedrank verkocht worden, tenzij om medische redenen. Dokter Van Hoydonck uit Sinaai schrijft dan maar voor dat Martha dagelijks een jenever moet drinken voor haar gezondheid. Zo is café Breughel een van de weinige cafés waar men sterkedrank kan drinken. Martha wordt bijgestaan door haar dochter Lea. Ze houden het café zeven dagen op zeven open en nemen nooit vakantie. Martha organiseert mee de carnavalsgroep De Klaaskens. Op initiatief van café Breughel vindt ook jarenlang de beroepsrennerskoers plaats. Daar zorgt ze samen met Gaston De Vijlder en het Comité voor. De renners worden in het café uitbetaald.

Martha en haar dochter Lea slagen erin om het café goed draaiende te houden. Vaste klanten zijn Schoon Yvonneken en haar beste vriendin Denise Boelens. Deze twee boezemvriendinnen spreken elkaar steeds aan met “Madame”. Schoon Yvonneken heeft een bekende minnaar: Prins Karel. Ze is hem nog trots komen voorstellen in café Breughel! In het café staat ook een jukebox. Mensen komen van heinde en ver om hier te dansen, in het weekend tot in de vroege uurtjes.

Eind jaren 1970 begint Martha met haar gezondheid te sukkelen. Ze laat de zaak over aan Lea. Martha blijft zich wel nog bemoeien met *den draai en de keer* van al wat in het café gebeurt of moet gebeuren. Martha overlijdt op 9 april 1984. Twee jaar daarvoor vindt de meest dramatische gebeurtenis plaats. Roger, de echtgenoot van Lea, sterft totaal onverwacht op 49-jarige leeftijd. Het leven van Lea en haar twee kinderen krijgt een serieuze

wending. Marleen bergt haar droom op om verder te studeren. Haar zus Isabelle maakt haar middelbare school af. Hun mama Lea krijgt enorme steun van hen. Ook Martha en niet te vergeten Lea Strobbe steunen Lea. Deze Lea Strobbe is een zéér goede vriendin van Martha en Lea en tevens de meter van Isabelle. De dochters noemen Lea ‘hun tweede moeder’, die het gezin jarenlang heeft bijgestaan.

Als Lea Van Bosch sterft in 1996, neemt dochter Marleen het café over. Ondertussen is het een café geworden waar iedereen zich thuis voelt. Er komen veel mensen over de vloer en er is in al die jaren nooit gevochten. Marleen probeert naar het verhaal van elke klant te luisteren. Zo bouwt ze een trouwe groep klanten op. Ze besteedt ook veel aandacht aan de inrichting van het café, met behoud van Martha’s en Lea’s ziel. Het is een vintage café. Marleen droomt ervan pas te

Martha Rogiers aan haar jukebox

stoppen met café Breughel honderd jaar nadat haar grootmoeder Martha Rogiers als cafébazin begon. Corona en gezondheidsproblemen steken jammer genoeg stokken in de wielen.

Het is opvallend dat in Belsele heel wat vrouwen achter de toog stonden. Om als

Carnavalsgroep De Klaaskens

vrouw overeind te blijven als cafébaas moet je over een sterke persoonlijkheid beschikken. Het is niet altijd eenvoudig om klanten die een pint te veel op hebben op de juiste manier aan te pakken. Ze moeten ook discreet kunnen omgaan met heel wat roddels. Toch zijn er heel wat vrouwen die deze job jarenlang met verve hebben uitgeoefend. Enkele voorbeelden zijn Martha Rogiers (café Breughel), Maria Smet (café Spoorzicht), Madeleine Bordui (café Den Handboog), Bertha Van Cleemput (Den Ami), Elsa Rossaert (Nieuwe Zwaan), Jeanneke Van Bossche (café Welkom, beter gekend als de Trappekes op), Rosa Rossaert (café Canada), Annie De Clercq en haar dochter Ria (café De Oude Zwaan), enz. Stuk voor stuk vrouwen die respect verdienen!

Bronnen

Interview met Marleen Thierens. Foto's uit familiearchief van Marleen Thierens.

Café Spoorzicht: fratsen aan de toog

Cafés zijn plaatsen waar mensen samen komen om te ‘klappen’. Om lief en leed met elkaar te delen, maar ook om plezier te maken, te genieten van een frisse pint, grappen uit te halen. Een mooi voorbeeld hiervan is café Spoorzicht.

Café Spoorzicht

Dit verhaal begint bij Pauline Goossens, de oma van Ingrid Smet. In 1940 neemt zij café Spoorzicht over. Dit café is gelegen naast de huidige garage Boudewijn. Op dat moment ligt daar nog het station van Belsele aan de spoorlijn van Dendermonde naar Sint-Niklaas. Het is eigenlijk een herberg. Op de eerste verdieping verhuurt Pauline één kamer. Af en toe logeert hier een treinreiziger. Ze baat het café uit tot 1967. Haar dochter Maria Smet, de tante van Ingrid, neemt dan het café over. In het café zijn er een schuttersvereniging, een hondenclub en een biljartclub gevestigd.

In het café wordt graag en veel gelachen. Maria is dan ook een cafébaas die haar klanten graag een poets bakt en hierover smakelijk kan vertellen. Cies Van Damme, een vaste stamgast, is vaak haar ‘slachtoffer’. Cies is bakker. Hij brengt brood rond met zijn bakfiets. Daaraan is zijn hond vastgemaakt om het brood tijdens zijn afwezigheid te bewaken. Op een keer gaat Cies bij ijzerhandel Vernimmen een bus gas kopen en daarna bij Maria enkele pinten drinken. Hij plaatst de gasfles eerst in de tuin van het café want *anders wordt de gasfles misschien gestolen*. Als hij later huiswaarts keert, geeft Maria hem een lege gasfles mee. Hij heeft iets te veel gedronken waardoor hij het verschil niet voelt. Thuisgekomen sluit hij de lege fles aan en ontdekt hij dat er iets niet klopt. Boos gaat hij klagen bij Vernimmen dat deze hem een lege fles heeft verkocht. Pas later in café Spoorzicht komt, tot grote hilariteit van de aanwezige stamgasten, de poets uit. Maria geeft hem dan natuurlijk wel zijn volle fles mee naar huis...

Corps diplomatique

Cies draagt steeds een klak. Op een dag laat hij ze in het café liggen. Maria legt de klak weg om deze later, na het uithalen van een grap, pas terug te geven. Het is net voor Nieuwjaar. Cies komt in het café vertellen dat zijn oom op bezoek zal komen. Cies noemt zijn oom steeds 'mijnheer de advocaat' en kijkt erg naar hem op. Hij vraagt aan Maria of zij geen echte goede sigaar heeft, die hij wil aanbieden aan zijn oom, mijnheer de advocaat. Maria zegt dat ze hem een kistje echte 'corps diplomatique' kan bezorgen. Opgetogen gaat Cies naar huis. Samen met de stamgasten neemt Maria daarop een leeg sigarenkistje, steekt de klak van Cies daarin en herstelt zo goed mogelijk het zegel. Ze laat Cies beloven dat hij het overschot zeker terug moet brengen. Zij doet dit *omdat ze al zoveel grappen met hem heeft uitgehaald en dit wil goed maken*. Enkele dagen later biedt Cies trots aan 'mijnheer de advocaat' een kistje corps diplomatique aan...

Soms loopt een grap bijna mis. Zo spreekt kapper Verdonck, die elke middag in het café langskomt, Cies aan omdat *zijn haar toch wel wat te lang wordt*. Als grap steekt hij zijn aansteker aan en houdt deze in de buurt van Cies' haar. Hij komt echter te dicht en het haar van Cies schiet in brand. Gelukkig draagt Cies een klak. Het haar onder zijn klak blijft gespaard... Dagelijks komen de 'facteurs' bij Maria versgemaakte soep drinken na hun eerste ronde. Ze kunnen meegenieten van alle grappen en zo gaan deze verhalen in heel Belsele rond.

Maria met postbode

Aan de toog van dit café worden talloze grappen en fratsen bedacht. Naar aanleiding van een programma van Paul Jambers over de afbraak van illegale tuinhuisjes versturen enkele stamgasten een brief aan Rudy Roelant met de boodschap dat Jambers bij hem wil komen filmen. 'Den blombak' - zo noemt iedereen Rudy omdat hij in het café ooit verteld heeft dat hij een grote, mooie bloembak heeft gemetseld in zijn tuin - ontvangt deze brief met hoofding van VTM. Hij is in alle staten en heeft schrik dat zijn tuinhuis zal moeten worden afgebroken. Hij gaat hiermee naar Nicole van het Schutterspaleis. Zij speelt het spelletje mee. En zo heeft Rudy twee weken lang met veel schrik over deze brief verteld. Opnieuw een verhaal dat later nog talloze malen wordt verteld aan de toog van café Spoorzicht, tot groot jolijt van de stamgasten...

Rudy heeft wel meer grappen moeten ondergaan. Zo brengt 'een echte bakker' hem een mooie kerststronk voor bij het kerstmaal. Wat hij echter niet weet, is dat het letterlijk een kerststronk is: een stuk hout versierd met slagroom en kleine dennenboompjes... Later koopt Rudy een klein hondje. Kort daarna hangen in alle Belseelse cafés affiches waarop men kan lezen dat Rudy een waakhond verhuurt.

Café Het Spoorzicht sluit haar deuren in 2001. Opnieuw verdwijnt een plek waar mensen kunnen vertellen en lachen. Geen toog meer waar moppen worden verteld of grappen bedacht. Geen tafeltjes meer waar mensen samenzitten om te kaarten. Lief en leed worden er niet meer gedeeld. De televisie neemt steeds meer plaats in.

Bron:

Interview met Ingrid Smet (dinsdag 29 maart 2022).

Jeugdhuis De Smis

De geschiedenis van De Smis begint in december 1973 wanneer een tiental jonge leeftijdsgenoten beslissen, om na eerder vruchteloze pogingen, een eigen jeugdhuis op te richten. Ze huren van Boelens het voormalige café Den Hert, Dorpsstraat 57, dat eerder een smidse is geweest, vandaar de naam De Smis. Het gemeentebestuur van Belsele kent op 18 januari 1974 de initiatiefnemers een startsubsidie toe van 50.000 BEF (1.250 EUR). Er wordt met man en macht gewerkt: muren uitbreken, metselen, bepleisteren, verven, bankstellen timmeren ... door jongeren en hun ouders om enkele weken later, op 8 februari, het jeugdhuis feestelijk te openen met toespraken en een receptie voor genodigden.

Familiearchief familie Gerrit De Smet

Op zaterdag 9 februari vanaf 20 uur is iedereen welkom voor een optreden van Papadock's; zondag 10 februari is er in de namiddag open deur en vanaf 19 uur kan iedereen zijn of haar ding doen tijdens een vrij podium. De Smis is er voor jongeren van 16 tot 30 jaar en stelt zich duidelijk pluralistisch op. De Belseelse goegemeente mag er gerust op zijn: De Smis wordt geen discotheek, want met één draaitafel en een bandopnemer kan er immers niet gefeest worden. Michel De Block is voorzitter van De Smis, Jo De Cuyper voorzitter van de animatieploeg. De ploeg start ambitieus: De Smis is open op maandag, woensdag, vrijdag, zaterdag en zondag en op donderdag is er zwemmen. Het jeugdhuis kent een sterke groei want na enkele maanden staat het ledenaantal al op 160. Er komen diverse hobbyclubs waaronder schaken, fotografie en zelfs paardrijden. Er worden wandelingen, uitstappen, kookavonden, wafelen- en pannenkoekenbak, film- en debatavonden, optredens, ... en op 29 juni 1974 de eerste fuif georganiseerd. De Smis heeft een programmatie vergelijkbaar met die van andere jeugdhuizen.

Het jeugdhuis is ingebed in Belsele en zoekt samenwerkingen op met de andere (jeugd-)verenigingen, waaronder Chiro Staderas, al dient gezegd dat er af en toe ook wel een haar in de Belseelse boter zit zoals mag blijken uit wat volgt. De Smis heeft aangekondigd op zateragnamiddag 10 augustus 1974 een papierslag te organi-

seren (= bij de bevolking oud papier ophalen en het ingezamelde papier verkopen aan een papieropkoper om zo de verenigingskas te spijzen), maar ze moeten vaststellen dat de Chirojongens eerder die dag een papierslag hebben gehouden. Een gemene streek, zeker wanneer men weet dat heel wat Chiroleden ook lid zijn van het jeugdhuis.

Toegankelijkheid

Van 7 tot 10 februari 1975 viert De Smis zijn eenjarig bestaan, met op vrijdag een receptie, op zaterdag het optreden van de kleinkunstgroep Dodele Domle en op zondag én maandag een tweedaags knettergek carnavalbal. De carnavalbals zijn groots, maar ook de themafuiven zoals de griezelfuiven, waar Belseels kunstenaar Koen Rossaert zijn schouders onder zet, zijn legendarisch.

In maart 1976 voert De Smis een actie naar de toegankelijkheid van openbare gebouwen voor rolstoelgebruikers, waarbij leden van De Smis plaats namen in een rolstoel. Ze brengen de bouwverantwoordelijken op de hoogte van hun bevindingen en vragen gepaste maatregelen te nemen om de toegankelijkheid te verhogen. Op 17 april 1976 houden leden van De Smis op de Grote Markt van Sint-Niklaas een straattoneel met petitieactie om voor hun actie een groter draagvlak te creëren. Ondanks een minder gunstige (dan gevraagde) actieplaats, halen de Smissers toch zo'n 250 handtekeningen op.

De Smis zet zich niet alleen in voor personen met een beperkte mobiliteit, ook kinderen en tieners krijgen aandacht. Tijdens de zomervakantie van 1976, elke donderdagnamiddag van 14 tot 17 uur, organiseert de kern van De Smis (zo'n 25 leden) Kresokske, een creatief atelier voor jongens en meisjes van 8 tot 15 jaar. In september 1976 zal het jeugdhuis enkele weken sluiten voor renovatiewerken.

Knipsels uit Het Vrije Waasland.

Vernieuwing

De werking van De Smis kent hoogtes en laagtes. De reputatie van De Smis is serieus gedaald en de roep om vernieuwing groeit. Op 26 januari 1979 vindt die roep gehoor op een gespreksavond (voor jongeren en volwassenen) met als thema: De Smis, een jeugdhuis? De Smis, voor iedereen?

Op 3 november 1979 organiseert De Smis de eerste Belseelse jazzavond in het Parochiecentrum Belsele met een optreden van The Jeggpap New Orleans Jazzband uit jazzstad Dendermonde. Op 31 oktober 1980 volgt de tweede jazzavond in het Parochiecentrum Belsele met een optreden van The Crescent City Dreamers, het tweede huisorkest van The Honky Tonk Jazz Club uit Dendermonde.

Enkele maanden later hangen er donkere wolken boven De Smis, dat door Boelens is verkocht aan bouwondernemer Elewaut. De Smis wordt onbewoonbaar verklaard. Elewaut wil het pand slopen en verklaart dat het huurcontract dat met de vorige eigenaar werd afgesloten niet rechtsgeldig is. Een vijftiental leden van De Smis gaan over tot actie en bezetten op zondagmiddag 2 augustus De Smis. Ze stoppen pas met hun actie nadat de vrederechter op dinsdag 5 augustus het huurcontract rechtsgeldig heeft verklaard. De uitspraak van de vrederechter is echter niet het einde van de juridische strijd met Elewaut, want de raad van beheer van De Smis moet op 30 december 1981 opnieuw voor de vrederechter van Sint-Niklaas verschijnen.

Het handelshuurcontract dat in oktober 1982 afloopt, betekent het definitieve einde van De Smis. Na een luidruchtige afbraakfuij trekt de laatste Smisser de deur dicht. Elewaut breekt verder af en op de plek van jeugdhuis De Smis verrijst een bankkantoor.

Gerrit De Smet

Bronnen

Het Vrije Waasland, 1974-1982, gesprekken met Jo De Cuyper, Gerrit Smet en Firmin De Beleyr.

DEEL 3 • POUSSE-CAFEETJES

Café De Mierennest: Etienne Van Haevermaet getuigt

Ik heb in mijn kindertijd vaak in de *Murennest* gespeeld. Voor mensen van mijn generatie, geboren tijdens de Tweede Wereldoorlog, betekent dat woord veel meer dan alleen het vervallen gebouw dat er staat. Er is ook nog *de sparrenbos* (een bijna ondoordringbare dennenaanplanting), *de kastonnenbos* (kastanjebos) en *de vaag*, een onbebouwd terrein met in het midden een vrij grote en diepe put waaruit vroeger zavel is gewonnen. En dan heb je ook nog *de overkant*, de bossen aan de andere kant van de spoorweg. Samen een avontuurlijk speelterrein. Rond 1960 is de bouwval afgebroken. Iemand heeft toen waarschijnlijk het gevaar van de situatie ingezien.

In de vroegere gelagzaal geeft een deur toegang tot de trap naar een diepe kelder waarin je in droge perioden kon rechtstaan. Meestal echter stond je vanaf de tweede of derde trap al met je voeten in het water. De *schuur*, het bredere gedeelte van het gebouw met de open poort (zie foto), is duidelijk van recentere datum, maar staat dan al op instorten. Je kijkt er trouwens dwars doorheen. Grote delen van het dak zijn weggewaaid. In het bijgebouwtje op de voorgrond, het vroegere sanitaire blok van het café, moet je uitkijken voor een paar onsmakelijke hinderlagen. Rond 1950 is alles nog in redelijke staat.

Regelmatig op zaterdag komt er een haarkapper uit Sint-Niklaas om het haar en de snor van de mannen bij te knippen en hun baarden te scheren. Eén van de regelmatige klanten is mijn grootvader. Ik ga vaak met hem mee. Van hem en van mijn moeder hoor ik dat er vroeger een café was dat *de Mierenest* heet. Dat er bier verkocht wordt, moet niet verbazen.

Halverwege de jaren 1950 heeft de Mierenest ook een tijdje gediend als lokaal voor de Belseelse KSA. Uit die tijd dateert de foto met de fietsen aan de gevel. Dat kiekje maak ik met mijn eerste fototoestel, een primitieve Agfa Clack met rolfilm voor acht opnamen, waarmee ik heel spaarzaam moet omspringen.

De Eeckelaert hofstede

Aan de Schrijberg staat een van de oudste gebouwen van Belsele: de prachtig geres- taureerde Eeckelaert hofstede uit 1665. In 1886 koopt de brouwersfamilie Robert uit Sint-Niklaas deze hofstede. Ze gaat er nooit wonen, maar verpacht de boerderij. Eind negentiende eeuw bezit de hofstede nog weinig gronden. Daarom zoeken de pachters naar andere inkomsten om het hoofd boven water te houden. Volgens de volkstelling van 1891-1900 is Pieter Laureys de pachter. Bij zijn naam staat 'land- bouwer' als beroep genoteerd. Zijn echtgenote Maria Strylleman is 'tapster' van beroep. Een deel van de boerderij is ingericht als café.

Dezelfde volkstelling vermeldt nog enkele herbergen langs de weg tussen Sinaai en Waasmunster: herberg 't Jagerken (huidige Schoonhoudtstraat), het Huis van Commerce (kruispunt Schrijberg) en herberg De Duizend Appelkes (kruispunt Schrijberg).

Bron:

De huidige bewoners Maes hebben in eigen beheer een boekje over de geschiedenis van deze hofstede uitgegeven. Het is te raadplegen op de website van De Klappers.

De Jachthoorn

Luc Chalmet en zijn echtgenote Lieve Lijnen zijn in 1985 op zoek naar een huis om te kopen. Tijdens deze periode rijden zij regelmatig langs de 'binnenbaantjes' van hun toenmalige woning in Hoevenen naar Lucs ouders in Zelzate. Zo rijden ze op een dag langs de villa die gebouwd werd op de fundamenten van café De Jachthoorn, gelegen in de Gouden Leeuwstraat, rechtover de Eikenlaan. Het gebouw is op dat moment in erg slechte staat. Op een of andere manier spreekt het gebouw hen toch sterk aan. Hier zouden ze wel willen wonen.

Het café wordt in 1881 gebouwd door Theodoor Huys en Nathalie Nauts. De grond waarop het café staat is dan niet hun eigendom. Zij hebben enkel recht van opstal. Hun zoon Polidor (roepnaam Pol) Huys neemt in 1924 het café over door zijn broers en zussen uit te betalen. Hij koopt ook de grond aan in 1939, waardoor het recht van opstal vervalt.

De volgende eigenaar is kunstschilder Jacques Belpaire. Hij koopt het café in 1946, breekt een groot deel af, bouwt een villa en enkele jaren daarna ook een atelier naast de woning. Hij schildert landschappen. Hij trekt daarvoor met zijn schilders-ezel in Belsele en omstreken rond, samen met bevriende schilders uit de buurt, zoals Bert Peeters. De schilderijen worden in zijn atelier afgewerkt.

Na zijn overlijden in 1958 wordt de eigendom in 1960 gekocht door Jean-Marie Peeters. Die legt het grote zwembad aan. Een groot deel van de Belseelse jeugd is hier nog komen zwemmen. Jean-Marie was bekend in de buurt omwille van erg lawaaijerige modelvliegtuigjes. Peeters verkoopt het huis op zijn beurt aan François Vandermeulen in 1977.

Bronnen

Interview met Luc Chalmet 25 augustus 2022. Familiearchief Luc Chalmet. Schilderij is van Luc Huys.

Kistenmakerij Van Bogaert-Huys

Jozef Van Bogaert (1892-1958), de oprichter van de kistenmakerij in de Kerkstraat in Belsele, is van oorsprong meubelmaker. Hij leert de stiel in het begin bij zijn vader, August Van Bogaert (1867-1909), die een atelier heeft in het 'straatje' en vervolmaakt zijn kennis in de 'vakschool' in Sint-Niklaas. Als August op 42-jarige leeftijd sterft, neemt Jozef de schrijnwerkerij over.

Visitekaartje van Jozef Van Bogaert..

Na zijn huwelijk met Hortence Huys (1888-1949) in 1923 verhuizen ze naar de Kerkstraat (naar de Noordstation) waar ze achter hun nieuwe huis een atelier bouwen.

Aanvankelijk worden in het atelier houten constructies gemaakt voor daken van huizen en binnenschrijnwerkerij zoals trappen en deuren. Daarnaast worden er ook doodskisten gemaakt en is Jozef Van Bogaert de begrafenisondernemer van de buurt.

Langzaam wordt de productie verder uitgebreid naar kisten voor drankflesjes. Jozef koopt een nieuwe Duitse machine, 'de nagelmachine', waarmee twaalf spijkers tegelijkertijd in een plank geklopt kunnen worden. Het drukken van de tekst op de kisten gebeurt in het begin met inkt via een mechanisch aangedreven drukmachine.

Een doodskist gemaakt in de schrijnwerkerij. Achter de kist zitten vlnr, Albertine De Wachter, Elisabeth van Bogaert, Maria Ringoot, Omer Van Bogaert, Alberique D'Hauwe en Bernadette Huys.

Eind van de jaren vijftig (na het overlijden van Jozef Van Bogaert), neemt de dochter Elisabeth, samen met Roger Ongena, de zaak over. Deze wordt gemoderniseerd. Roger bouwt een inbrandmachine, waarbij de in brons gegoten teksten en logo's worden verhit en in het hout worden ingebrand. Hiervoor gebruikt men de nagelmachine. Dit procedé zorgt voor heel duidelijke en propere opschriften. Samen met Arthur De Wit en Roger Bruggeman en vele andere arbeiders, worden er allerlei soorten 'bakskes' gemaakt voor brouwerijen, waaronder Wielemans in Brussel, Roberg in Ieper, Verhofstadt in Vrasene, voor de chocolademelk "Chocodrink" van het Antwerpse Inza, maar ook voor het vervoer van kaasbollen.

De schrijnwerkerij van Jozef Van Bogaert.

Deze hebben een merkwaardige zeshoekige vorm. Voor het maken van de roosters voor flessenbakken zijn de kinderen en hun speelkameraadjes zeer dikwijls van de partij. Het afvalhout wordt verkocht als 'stoofhout'. Voor de kinderen zijn er ook altijd 'vliegerlatjes' beschikbaar : lange dunne reepjes hout die ontstaan bij het op breedte zagen van de lange planken en die geschikt zijn voor het bouwen van een 'vlieger'.

In 1970, als plasticen bakken meer en meer de norm worden, schakelen ze noodgedwongen over naar verpakingskisten en later ook laadborden. De 'kistenmakerij' wordt in 1985 stilgelegd.

Visitekaart van kistenmakerij Van Bogaert.

Lied: De herbergiers van Belsele

Dit lied werd in Belsele gezongen rond 1910. De melodie is onbekend.

Strofe 1

*Hoort eens vrienden hier
Met vreugde en plezier
En luistert naar mijn lied wat in Belcele hier is geschied
Hoeveel herbergen er zijn
Van op het Statieplein
Tot op 't Einde, maar 't is meer dan een dozijn
Ja vrienden gij moogt het weten, 23 is het getal
Wil dat niet vergeten
Gij zult gaan horen hoe het met die bazen gaat
Wat ze er van zeggen op de straat.*

Strofe 2

*Den Briel met stro en beir
Maakt hij groot verteir
En nu boeren ze hier gelant
Met dien beir op hun land
Gustaaf Van Bossche, dien goeden vriend
Die wordt daar ook bemind
Hij geeft de mensen ook een grote pint
Edmond die is daar content
Hij is er al goed gekend
Voor een baas van een estaminet
Want hij doet ook gaarne mee.*

Strofe 3

Als gij bediend wilt zijn
Van een afromer fijn ziet dan maar wat gij
doet
In 't Smisken zijn ze goed
Kamiel van de marchaal
Die smeed ijzer en staal
En gaat er maar naartoe, die maakt het
allemaal
Pa Louis liep uit zij smesse
Daar was ne boer of zesse die kwamen hem
presseren
Zij spraken wij zij in den grootsten nood
Ons koe ligt in haar stront.

Strofe 4

Fons Rossaert die riep van vaar
Geeft gij een pintje daar
Dan ben ik rap gereed
Dat doet mij toch geen leed
Over langs in het Kruis
Daar was groot gedruis
Rooman trok aan de stoof en aan de buis
Bij Stif De Tender moet gij wezen
Koopt daar uw huisgerief dat gij moet bezen
En de Zwies die wordt daar ook bemind
En zijn dochters zijn daar ook gezind.

Strofe 5

Pee van Muskens ziet dat naar
Die rijdt met d'oliekaar
Zijn daguur is zo groot
Dat hij verdiend zijn brood
Van Daele is zeer abiel
In zijn slachtersstiel
Maar hij keek verwonderd als een varken
hem misviel
Elewaut die is daar zeer tevree
Omdat hij heeft een goede estaminee
En zijn zuster zegt ten allen tij
Toch komt niemand nie voor mij.

Strofe 6

Vroeger hebt gij gehoord
In de Engel was de soort
Maar geloof wat ik u zeg
Die zijn nu allen weg
Bij Piessens in de Zwaan
Die verkoopt veloos om te rijden op de baan
In de Ster woont Pauline Vergucht
Haar dochters zijn voor de klucht, maar
voor geen gerucht
En Jan Laenen wil mij goed verstaan
Die kan zeer hard met zijnen hamer slaan.

Strofe 7

Zijt gij in den nood
Of moet uw varken dood
Gust Rossaert dat is nen vent
Die het slachten kent
De Pio si en la
Ik wil nog gene vrou
Want 'k stel in mijn Blondien toch goed
getrou
Louis De Wilde die zegt altijd
Ik bouw liever een huis dan een bakkersmijt
Mie De Smet die zei daarin hebt gij gelijk
Want dan win ik met al mijn gestrijk.

Strofe 8

Pee De Belie zei verdomme
Als nu de schieting komt
Dan zeg ik pardaf
En ik schiet den hogen af
Mientje Scheppers is er naar
Maar zijn vrouw die weegt toch te zwaar
En alzo zijn zij te zamen een paar
Adèle haar mannen drinken ook graag een
pint
Gij weet ook mijn vriend daarvoor zijn zij
gezind
En Blommaert pakke men er maar bij
Die man woont daar ook niet vrij.

Strofe 9

Zij zijn er nog niet al
Die ik niet vergeten zal
't oud Blauwken op den hoek
Die dochters zijn op zoek
Naar eenen goede vriend
Om van hem te zijn bemind
Want zij zijn zodanig op de mannekes
gezind
Maar ik ga er nu maar van zwijgen
Maar geloof mij vrij ik zal d'er van krijgen
Sooiken zou zeggen geef dienen schonen
heer
Hier in mijn huis nooit geen bier meer.

Strofe 10

Nu vrienden voor het lest
Weet het gulder best
Vertel dat dan niet voort
Wat gij van mij hier hoort
En maal daarvan geen praat
Want gij weet hoe dat dat gaat
Dat is dan subiet een gehele rommel op de
straat
En nu sluit ik met mij gegril
Maar daar ik nog iets zeggen wil
En ik geloof toch ook dat ik het zeggen mag
't Is dat ik u wens de goeden dag.

De Warme Landen

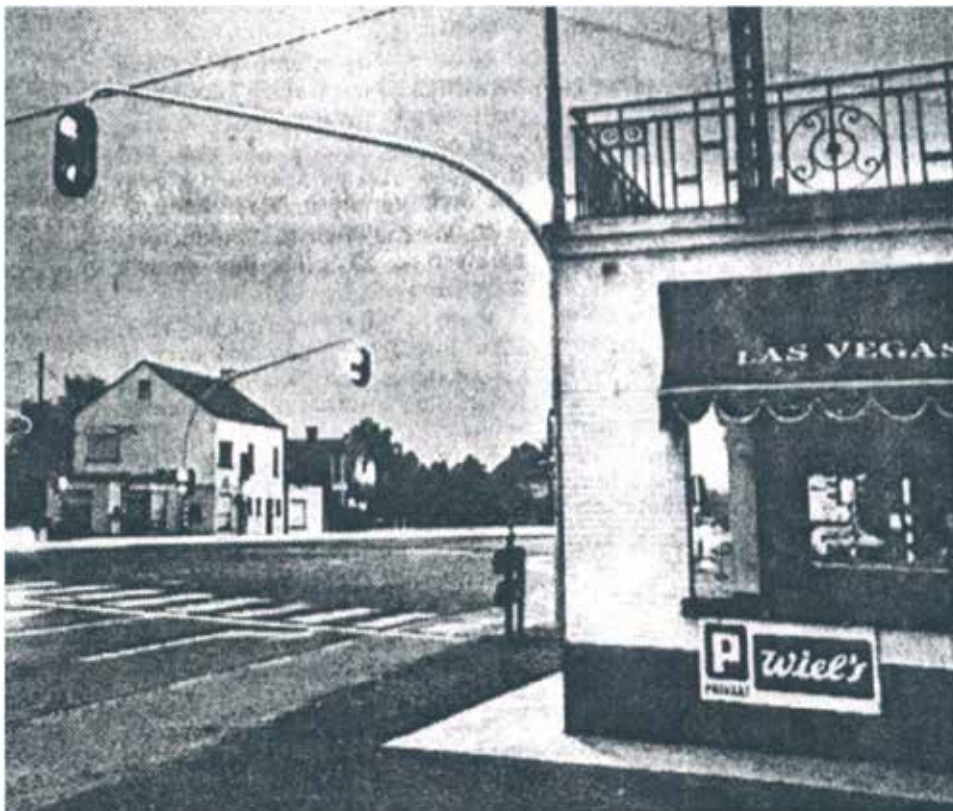
In zijn woordenboek van het Belseels dialect schrijft wijlen Alfons De Belie het volgende: **'Weirme Landen'**, naam van de Lokersebaan. Op de wijk Duizend Appels waren een zestal verdachte herbergen waarvan de Belseelse bevolking dacht dat het 'hoerenkotjes' waren.

Uit een oud krantenartikel uit het Nieuwsblad van 23 en 24 juli 1988, vernemen we meer. De locatie van de Warme Landen bevindt zich in de omgeving van de Schrijberg, de wijk Duizend Appels en wordt ook Klein Parijs genoemd.

De 'Warme Landen' ontstaan bij de bevrijding door de Engelse troepen op 9 september 1944. De Oude Rijksweg Antwerpen - Gent staat vanaf dan bekend voor baancaf s en nachtbars wiens roze, blauwe en rode lampjes vanaf 22u een aantrekkingspool zijn.

De namen van de bars zinderen bij vele oudere Belselenaars nog na: het Nieuwe Witte Paard, Las Vegas, Joyca, Monico, La Sirene, bij Siska,...

De laatste en meest beruchte bar 'Alexandra' sluit zijn deuren eind jaren 1980. Daarmee valt het doek over de 'cabardouchkes' in Belsele.

© Collectie Bibliotheca Wasiana, Het Nieuwsblad, 23 en 24 juli 1988

Cafés in Puivelde

In Puivelde zijn kort na de Tweede Wereldoorlog nog heel wat cafés. In de Gentstraat vinden we café de Ploeg en café de Smis; in de Markstraat café *de Vreugde*, *het Schoon Zicht* en *in de Bakkerij* (zie foto's).

Op de eerste foto zie je links het café (met duivenlokaal) en rechts de bakkerij. De uitbater is de familie De Maere.

© Archief Freddy Vincke

Ook in de Kruisstraat zijn meerdere cafés gevestigd: *De Veloclub*, *Het Kruis*, *Exterken* en *Het Brouwershuis* (Zie foto). De uitbater in 1950 is Emiel Cornu; later neemt Eddy De Decker over. In 2022 wordt het gebouw afgebroken. Het staat dan al even leeg. Een deel van het interieur wordt gebruikt in *De Oude Beenhouwerij*, momenteel het enige café in Puivelde.

In de Kemzekestraat vinden we in 1950 nog de cafés *De Welkom* en *De Wolf*.

© Archief Freddy Vincke

Slotwoord

Beste lezer,

U hebt net onze brochure TOOG-KLAP gelezen. De kans is groot dat u zelf ook verhalen kent over het caféleven van enkele decennia geleden. U kent ongetwijfeld Belsese cafés waarover in de brochure niets wordt verteld. Het is voor ons onmogelijk om alle verhalen over alle cafés te vertellen.

Daarom hebben wij een website gemaakt. Hierop kunnen we nog veel verhalen, getuigenissen, foto's enz. plaatsen. U vindt er nu al heel wat extra fotomateriaal en teksten die niet in de brochure zijn gepubliceerd. Op deze manier hopen wij vele verhalen van de vergetelheid te redden. We proberen een stukje levend erfgoed te bewaren. Als u over het thema TOOG-KLAP nog verhalen kent mag u ons altijd contacteren via onze website : www.deklappers.be. of via ons e-mailadres : info@deklappers.be.

Aan deze brochure is door veel mensen hard gewerkt. We kunnen niet anders dan heel dankbaar zijn voor zoveel inzet. Ondertussen zijn wij al begonnen aan een volgende brochure...

De klappers

